

2. Charakteristika ŠVP

ŠVP GA staví na takové výchovně vzdělávací koncepci, která bude vycházet vstříc požadavkům kladeným na žáky v neustále se proměňující a vyvíjející společnosti. Základem této koncepce je péče o všestranný osobnostní rozvoj jedince. ŠVP GA se proto opírá o tyto důležité aspekty:

Komplexní a zároveň diferencované 3 školní vzdělávací programy (humanitní vědy, přírodní vědy a programování) s cílem ukázat mnohotvárnost a propojenost současného světa a osvojit si schopnost orientace v tomto světě.

Velká volitelnost v celé řadě předmětů (humanitních i přírodovědných), včetně mezioborových volitelných předmětů.

Příprava na vysokoškolské studium: o vysoké efektivnosti svědčí úspěšnost žáků při přijímání na vysoké školy, která je velmi vysoká.

Zařazení žáků se specifickými potřebami: GA vytváří specifické podmínky pro talentované a mimořádně nadané žáky, pro integraci cizinců, pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami či žáky se závažnými zdravotními potížemi, pro žáky z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí.

K splnění dlouhodobých cílů integrace všech žáků škola napomáhá atmosférou důvěry a respektu a součinností všech zúčastněných stran. Součástí realizace záměru je obsahová a metodická konkretizace školního plánu pedagogické podpory.

Výchovný aspekt patří nedílně ke koncepci ŠVP GA: kromě každodenní péče o korektní a vstřícné vztahy mezi žáky a pedagogy i mezi žáky navzájem slouží k rozvoji interpersonálních vztahů i různé školní a mimoškolní aktivity (odborné týdny, projekty, kurzy atd.)

Odborná a osobnostní kvalita učitelů je nezbytnou podmínkou úspěšné realizace našeho programu a škola ji mimo jiné zabezpečuje vytvářením prostoru pro další vzdělávání a seberealizaci pedagogů.

Kvalitní vybavení školy a průběžná modernizace technického zázemí patří k samozřejmým předpokladům realizace ŠVP GA.

Zaměření školy

GA patří ke čtyřletým gymnáziím se všeobecným zaměřením, jež je zároveň již od prvního ročníku diferencováno do tří programů: škola každoročně otevírá třídy s humanitním a přírodovědným zaměřením a jednu třídu programátorskou. Těmto třem základním programům, z nichž si budoucí žáci volí, odpovídají také hodinové dotace jednotlivých předmětů, které zejména od třetího ročníku vycházejí vstříc potřebě přiměřené specializace, jež se opírá zároveň o princip poskytování všeobecného vzdělání a současně respektuje a formuje základy budoucí profesní orientace žáků.

Ve všech zaměřeních nabízí škola výuku anglického jazyka jakožto jazyka základního a opět podle volby budoucích žáků výuku jazyka německého či francouzského a ruského, přičemž žáci jsou rozděleni do skupin podle úrovně znalostí. V roce 2020 škola získala statut partnerské školy iniciativy „Schulen: Partner der Zukunft“, a od roku 2020/2021 byla zahájena příprava žáků na získání diplomu DSD, kterým lze nahradit maturitní zkoušku

Škola klade důraz na vytváření takových výukových programů, které vedou k nadstandardním znalostem ve zvolených oborech, a to systémem široké volitelnosti předmětů zejména ve třetím a čtvrtém ročníku: v pravidelné nabídce v rozsahu zhruba 20 - 25 povinně volitelných předmětů (seminářů) jsou zastoupeny jak základní předměty přírodovědné, humanitní i jazykové (příprava na složení příslušných jazykových zkoušek), tak volitelné předměty mezioborové (humanitní i přírodovědné), jak to odpovídá soudobým tendencím moderního vědeckého myšlení, a rovněž také specializované semináře, jejichž koncepce vychází již z konkrétního zaměření žáků (např. ekonomické semináře). Toto spojení všeobecného vzdělání s širokou volitelností, jež znamená i kultivaci schopnosti reflektovat a volit vlastní profesní dráhu, vychází z takové koncepce vzdělávacího programu GA, jejímž klíčovým cílem je formovat v žácích pozitivní vztah ke vzdělávání jakožto celoživotnímu úkolu. K naplnění tohoto cíle využívá didaktické metody nejen tradiční, ale především metody moderní a progresivní (práce s moderními informačními technologiemi, různé typy projektového vyučování aj.). Správnost vzdělávací koncepce GA potvrzuje i každoroční vysoká úspěšnost žáků GA při přijímacím řízení na vysoké školy různých typů.

Škola klade rovněž důraz na výchovnou stránku svého působení a vytváří příznivou atmosféru pro rozvoj interpersonálních vztahů. Z tohoto důvodu začleňuje do své výchovně vzdělávací koncepce akce podporující utváření dobrých vztahů v kolektivu, dobrých vztahů žáků a učitelů. Nedílnou součástí programu školy je osobnostní rozvoj žáků a vytváření pozitivního vztahu ke škole. Přechod na střední školu usnadňuje žákům adaptační kurz „Seznamme se!“, na který během studia navazují další aktivity. Vazby v třídním kolektivu jsou budovány na třídních akcích (lyžařský kurz – 1. ročník, odborný kurz – 2. ročník, sportovně-odborný (turistický) kurz – 3. ročník, výlety, exkurze), odborné zájmy pak spojují žáky různých tříd i ročníků na tematických cestách nebo při odborných dnech pořádaných vyučujícími jednotlivých předmětů. S významnými osobnostmi různých oborů se žáci mohou setkat při každoročním Dnu osobností.

Pro volný čas nabízí škola řadu zajímavých aktivit, při kterých mohou žáci i mimo vyučování využívat velmi dobré vybavení školy (sportovní kroužky, fotokroužek, kroužek keramiky, pěvecký sbor, hudební zkušebny, laboratoře biologie, chemie a fyziky).

Během roku škola nabízí řadu jednorázových akcí, které umožňují aktivní zapojení žáků do různých forem činnosti (sportovní soutěže a turnaje, kulturní programy, zahradní slavnost, předmětové olympiády, vědomostní i umělecké soutěže). Účast v meziškolních akcích (vědomostní soutěže, sportovní akce, projekty) umožňuje žákům poznání kolektivů žáků jiných škol, výjezdy do zahraničí a setkání se zahraničními žáky umožňují poznání možností evropských škol.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno podle platné legislativy pro každý ze tří studijních oborů zvlášť, žáci jsou přijímáni podle celkového počtu dosažených bodů.

Do prvního kola může žák podat přihlášku do libovolného počtu ze tří studijních oborů:

obor	předpokládaný počet míst pro 1. kolo
79-41-K/41 – Gymnázium (Humanitní vědy)	60
79-41-K/41 – Gymnázium (Přírodní vědy)	60
79-41-K/41 – Gymnázium (Programování)	30

Přijímací zkoušky se konají v termínech stanovených MŠMT.

Kritéria pro daný školní rok jsou ředitelkou školy stanovena a zveřejněna ke dni 31. 1.

Příprava na písemné přijímací zkoušky - „Zkouška na zkoušku (přijímací)“

Od podzimu 2024 je akce koncipována jako nabídka dvou kompletních zkoušek nanečisto a osmi devadesátiminutových lekcí z jazyka českého a matematiky.

Zkoušky nanečisto jsou plánovány na prosinec a březen, výuka lekcí začíná v lednu, přesný termín je stanoven v harmonogramu daného školního roku. V době pololetních a jarních prázdnin kurzy nejsou.

Organizace maturitní zkoušky

PROFILOVÁ ČÁST maturitní zkoušky od roku 2025

Povinné maturitní zkoušky
(4 - 5 různých zkoušek, rozsah učiva odpovídá ŠVP Gymnázia, Praha 6, Arabská 14)

zkouška	Humanitní vědy		Přírodovědní vědy		Programování	
	předmět	forma	předmět	forma	předmět	forma
povinně všechna zaměření	ČJ a literatura	<i>písemná práce</i> (témata stanovuje škola) + <i>ústní zkouška</i> (žák losuje z 20 titulů dle četby)	ČJ a literatura	<i>písemná práce</i> (témata stanovuje škola) + <i>ústní zkouška</i> (žák losuje z 20 titulů dle četby)	ČJ a literatura	<i>písemná práce</i> (témata stanovuje škola) + <i>ústní zkouška</i> (žák losuje z 20 titulů dle četby)
	Cizí jazyk *) (pokud byl vybrán ve společné části)	<i>písemná práce</i> + <i>ústní zkouška</i> (žák losuje z 20-30 témat)	Cizí jazyk *) (pokud byl vybrán ve společné části)	<i>písemná práce</i> + <i>ústní zkouška</i> (žák losuje z 20-30 témat)	Cizí jazyk *) (pokud byl vybrán ve společné části)	<i>písemná práce</i> + <i>ústní zkouška</i> (žák losuje z 20-30 témat)
1.	profilový předmět oboru Dě ZSV **) La (La+S) Ze AJ *)	ústní zkouška	profilový předmět oboru M (M+S) F Ch Bi Ze	ústní zkouška	profilový předmět oboru I a Pg M F	obhajoba MP + ústní zkouška ústní zkouška ústní zkouška
2. + 3.	výběr z Cizí jazyk *) M F Bi Ch **) Ze ZSV **) Dě La (La+S) VU (VKVT+S) **) HU (HU+S)	ústní zkouška	výběr z Cizí jazyk *) M (M+S) F Bi Ch **) Ze ZSV **) Dě VU (VKVT+S) **) HU (HU+S)	ústní zkouška	výběr z Cizí jazyk *) M (M+S) F Bi Ch **) Ze (Ze+S) ZSV **) Dě VU (VKVT+S) **) HU (HU+S) I a Pg	ústní zkouška obhajoba MP + ústní zkouška

*) Žák musí maturovat alespoň z jednoho cizího jazyka. Maturitní zkouška z cizího jazyka se skládá z písemné práce a ústní zkoušky. Jedna zkouška z cizího jazyka v profilové části může být nahrazena certifikátem úrovně B2 podle vyhlášky MŠMT.

**) Zkouška může být nahrazena certifikátem z AP zkoušky ve VU zcela, v Ch a ZSV částečně.

MP – maturitní práce podle vyhlášky

Nepovinné maturitní zkoušky

	Humanitní předměty		Přírodovědní předměty		Programování	
	předmět	forma	předmět	forma	předmět	forma
Maximálně 2 zkoušky	výběr z Cizí jazyk *) M F Bi Ch Ze ZSV Dě La (La+S) VU (VKVT+S) HU (HU+S)	ústní zkouška	výběr z Cizí jazyk *) M (M + S) F Bi Ch Ze ZSV Dě VU (VKVT+S) HU (HU+S)	ústní zkouška	výběr z Cizí jazyk *) M (M + S) F Bi Ch Ze (Ze+S) ZSV Dě VU (VKVT+S) HU (HU+S) I a Pg	ústní zkouška obhajoba MP + ústní zkouška

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie slouží k rozvoji jednotlivých kompetencí stanovených školním vzdělávacím programem. Tyto strategie jsou podrobně rozpracovány u jednotlivých předmětů. Strategie školy společně pro všechny předměty rozvíjejí následující kompetence:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitelé v jednotlivých předmětech vedou žáky ke kladnému přístupu ke vzdělání, k odpovědnému přístupu ke studiu, k osvojení různých strategií učení, k získávání a zpracování poznatků, ke kritickému přístupu k informacím a jejich zdrojům
- během studia vedou učitelé žáky k řešení problémů, k uplatnění vhodných metod, k analytickému a kritickému myšlení a tvořivému přístupu
- zadáváním prací, které přesahují rámec vyučovacího předmětu, vedou učitelé žáka k samostatnému zpracování informací, jejich třídění a vyhodnocování
- práce ve vyšších ročnících podporují samostatné hledání metod řešení, interpretaci získaných poznatků, formulování a obhájení podložených závěrů
- od počátku studia vedou učitelé žáka k respektování pravidel odborné práce (v 2. ročníku realizují všichni žáci individuální odbornou činnost z předmětu, který si sami volí, ve 3. a 4. ročníku zpracovávají seminární práce podle výběru volitelného předmětu, práce SOČ)
- učitelé vedou žáka k vhodnému způsobu prezentace práce ve třídě i v celoškolských prezentacích

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanská

Kompetence k podnikavosti

- výchovný plán školy je koncipován tak, že klade velký důraz na osobnostní rozvoj žáka
- osobnostnímu rozvoji napomáhá způsob výuky v jednotlivých předmětech, kdy jsou rozvíjeny morálněvolní vlastnosti směřující k rozvoji pracovních návyků, k sebekritickému hodnocení žáka, k rozvoji osobních zájmů žáka
- činnosti ve škole a akce školy vedou žáka k utváření hodnotných mezilidských vztahů, k aktivní spolupráci, k ohleduplnosti, slušnosti
- program školy vede žáka k pozitivnímu vztahu k životu a ke světu, k respektování různých názorů a k chápání potřeb jiných lidí, k plnění povinností, ale i k chápání vlastních práv
- učitelé vedou žáka k vědomému plánování profesní dráhy, podporují rozvoj žákova osobního i odborného potenciálu, vedou žáka k dosažení plánovaných profesních cílů
- osobnostnímu rozvoji žáka se věnuje program školy „Krok za krokem školou i životem“, který zahrnuje několikadenní seznamovací program pro nové žáky, besedy s výchovnými poradci, odborníky, ale i mimoškolní programy pro kolektivy tříd, při nichž se rozvíjejí sociální dovednosti a mezilidské vztahy

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola nemá speciální třídy. Přesto však nabízíme integraci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami diagnostikovanými a doloženými PPP nebo SPP. Ve škole byli a jsou integrováni žáci se zdravotním postižením (zrakovým, sluchovým, autismem, vývojovými poruchami učení nebo chování). V případě potřeby začlenění žáka s dalšími jinými specifickými vzdělávacími potřebami je vedení školy připraveno ve spolupráci s Pedagogickou-psychologickou poradnou v Praze 6 či jinou institucí (např. APLA – autismus, Aspergerův syndrom, Vertikála – Aspergerův syndrom, Jedličkův ústav – tělesné postižení) zjistit možnosti integrace, zajistit proškolení pedagogického sboru, připravit ostatní spolužáky na způsob pomoci novému žákovi a případně informovat rodiče ostatních žáků

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje formou integrace do běžných tříd. Při výuce předmětu TV lze umožnit ze zdravotních důvodů uvolnění zcela nebo zčásti z výuky.

V případě závažnějšího zdravotního omezení je možno nabídnout žákovi studium podle individuálního vzdělávacího plánu, resp. studium jen některých vybraných předmětů (bez získání úplného středoškolského vzdělání).

Škola má dostatečný počet pedagogů proškolených na funkci zadavatele či hodnotitele písemných a ústních zkoušek společně části maturitní zkoušky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

V případě odůvodněné potřeby realizujeme výuku žáka s osobním asistentem.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje podle plánu podpůrných opatření (PLPP) a škola ve spolupráci s PPP a SPC zajišťuje podmínky odpovídající jejich vzdělávacím potřebám:

- respektuje individualitu žáka

- uplatňuje při organizaci činností princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- umožňuje uvolnění zcela nebo zčásti z některého předmětu (viz § 67 odst. 2. školského zákona)
- zohledňuje míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracuje s rodiči nebo zákonnými zástupci a specializovanými pracovišti (zejména při tvorbě IVP)
- podporuje nadání a talent těchto žáků vytvářením vhodných studijních podmínek
- podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění práce s těmito žáky
- upravuje a formuluje očekávané výstupy v ŠVP tak, aby byly pro tyto žáky reálné a splnitelné
- informuje včas žáky v souvislosti s MZ o podmínkách přiznání PUP MZ
- v souvislosti s Vyhláškou o maturitní zkoušce je připravena uplatnit alternativní formy komunikace a umožnit v odůvodněných případech osobní asistenci v souladu s legislativou

Od roku 2010 je naše škola bezbariérová.

Zabezpečení výuky žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí

Podobně jako je zajištěna integrace ve všech oblastech pro žáky se speciálními potřebami, je zajištěna i integrace pro žáky z prostředí kulturně, jazykově a sociálně odlišného od majoritní společnosti. Naše škola byla pilotní školou v multikulturním projektu Czechkid a v rámci průřezových témat ŠVP je výchova k toleranci a odlišnosti součástí výuky všech předmětů.

TU se zúčastňují adaptačního kurzu v 1. ročníku a postupně získávají informace o prostředí, ve kterém žák vyrůstá. Škola přispívá na učebnice žákům, kteří jsou z rodin s nízkými příjmy. Spolek přátel GA je každoročně připraven přispět finančně na účast žáků na společných akcích třídního kolektivu, aby nedocházelo k vyčlenění některých žáků z kolektivu. TU a pracovníci školního poradenského pracoviště jsou připraveny k osobnímu jednání s jednotlivými žáky a jejich zákonnými zástupci při řešení konkrétních problémů a situací.

Zabezpečení výuky cizinců

Škola má dlouholeté zkušenosti s integrací cizinců. Při přijímacím řízení lze u cizinců na základě žádosti zákonného zástupce využít možnosti nekonat písemnou přijímací zkoušku z jazyka českého (podle §20 zákona 561/2044 Sb. ve znění pozdějších předpisů). TU i výchovní poradci jsou připraveni pomoci žákům – cizincům řešit případné problémy vzniklé jazykovou bariérou. Od školního roku 2023/2024 se ve škole vyučuje český jazyk jako cizí jazyk.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Všechny komise pro vzdělávací oblast – obor mají ve svém plánu činnosti pro daný školní rok zařazeny aktivity pro nadané žáky a žáky se zájmem o nějaký obor či problematiku. Od roku 2023/2024 je realizován program „Vědět víc je výzva“. Tradičně je žákům nabízena účast v předmětových olympiádách a jiných soutěžích, které jsou publikovány v materiálech MŠMT.

Pracovníci školy umožní talentovaným žákům a žákům se zájmem o některý obor zapojení do spolupráce s partnery školy – Přírodovědecká fakulta UK v Praze, Filozofická fakulta UK v Praze, MZLF v Lednici, ČVUT v Praze, MFF UK v Praze, FIT ČVUT v Praze, FEL ČVUT v Praze (odborné dny, exkurze, náměty na individuální odbornou činnost či seminární práce, témata pro Středoškolskou odbornou činnost).

Součástí učebního plánu ve druhém ročníku je od 1. 9. 2024 individuální odborná činnost. Žáci se pod vedením pedagogů školy naučí zpracovat školou nabídnuté téma a připraví i veřejnou obhajobu včetně prezentace s využitím možností ICT. Nejlepší práce pak žáci ve vyšším ročníku budou moci rozšířit a předkládat jako práce v rámci Středoškolské odborné činnosti. Nejlepší práce jsou předvedeny v rámci **Studentské odborné konference**.

Škola během 4letého cyklu nabízí:

- Rozdělení žáků do jazykových skupin podle jazykové vyspělosti zjištěné vstupní zkouškou.
- Zapojení žáků do odborných soutěží, které jsou publikovány v materiálech MŠMT.
- Zapojení žáků a žakovských týmů do sportovních soutěží.
- Zapojení žáků do přípravy individuálních i týmových projektů v ČR a v zahraničí.
- Žákům se zvýšeným zájmem o studium AJ návštěvu volitelného předmětu, který jim umožní přípravu na získání mezinárodního certifikátu.
- Žákům se zájmem o publikační činnost zapojení do redakčních rad školních časopisů.
- Možnost vybrat si tematickou studijní cestu podle oboru zájmu žáka.
- Možnost individuálních konzultací s učiteli školy.
- Žákům talentovaným ve sportovních disciplínách bude umožněn trénink ve střediscích vrcholového sportu a žáci mohou mít v případě potřeby plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán.

Individuální vzdělávací plán

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního plánu (viz §18 odst. 1 školského zákona).

Profil absolventa

Koncepce ŠVP GA směřuje k formování celistvé, mravně integrované osobnosti, schopné reflektovat a kultivovat vlastní hodnotový systém, jehož nedílnou součástí jsou principy zdravého životního stylu.

Absolvent GA je vybaven pro svou studijní dráhu nezbytnými, případně i nadstandardními znalostmi a dovednostmi. Zároveň je připraven k dalšímu, nejen vysokoškolskému, ale i celoživotnímu vzdělávání. Absolvent přírodovědného zaměření je přednostně orientován ke studiu technických a přírodovědných oborů, absolvent humanitního zaměření připravován na akademickou dráhu v humanitních oborech, absolvent zaměření programování ke studiu informačních technologií. Princip široké volitelnosti seminářů však dovoluje žákům i v průběhu studia upřesňovat a modifikovat vlastní profesní dráhu.

Koncepce gymnázia klade důraz na mravní hodnoty a interpersonální vztahy a jeho absolvent by tak měl být osobností netoliko vzdělanou, ale i v nejlepším slova smyslu společensky angažovanou, tolerantní a otevřenou vůči druhým lidem i světu, v němž žijeme.

Přílohy ŠVP:

- **Preventivní program Gymnázia, Praha 6, Arabská 14**
- **Strategie školního poradenského pracoviště**
- **Program na podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků na GA „Vědět víc je výzva“**
- **Program na podporu zdravého životního stylu**

(Přílohy jsou k dispozici v ředitelně školy)